

Gebruikers reguleren in het buitengebied

Trefdag Trage Wegen vzw

3 juni 2023

Piet Coussens
Regio-coördinator Oost-Vlaanderen

piet.coussens@mbfvlaanderen.be

Inhoud

1. Wie zijn wij?
2. Soorten gebruikers
3. Gemengd gebruik: hoe werkt dat?
4. Gebruikers mixen
5. Hoffelijkheid
6. Hoe zit het in Wallonië?
7. Wat doen MTB-ers voor Trage Wegen?
8. Om af te sluiten

MBF Vlaanderen: wie zijn wij?

1. Onze doelstellingen

Soorten gebruikers (volgens ANB)

- I. Wandelen en joggen,
- II. Jeugd / spelende kinderen
- III. fietsen en MTB'en
- IV. Paardrijden
- V. hond uitlaten

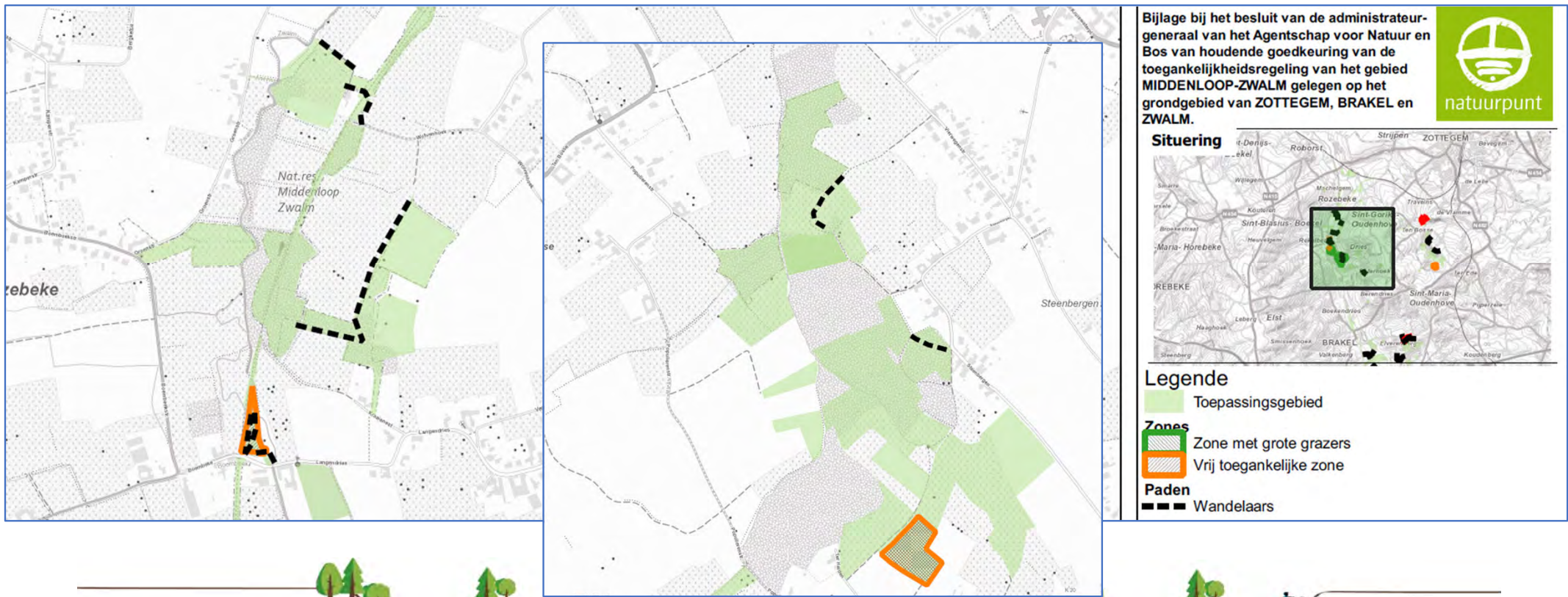
Gemengd gebruik: hoe werkt dat?

Welke parameters zijn van belang?

- Wettelijk statuut
- Situatie ter plaatse
- Gebruikersintensiteit
- Groepsgrootte & ruimtebeslag
- Invloed op de bodem & omgeving
- Zijeffecten
- Toegangsstructuren

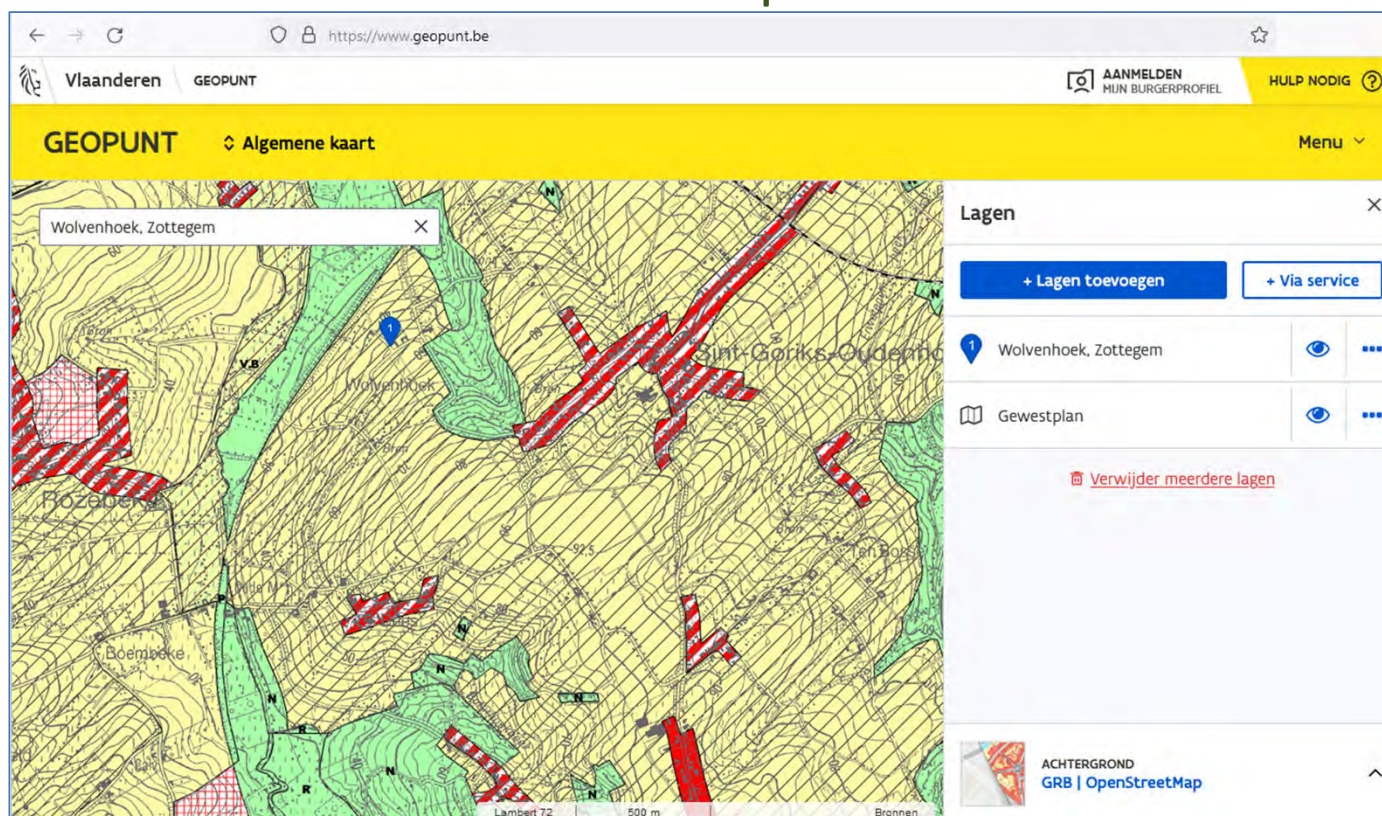
Gemengd gebruik: Situatie ter plaatse

Werkvoorbeeld: Openbaar onderzoek TR Middenzwalm

Gemengd gebruik: Wettelijk statuut

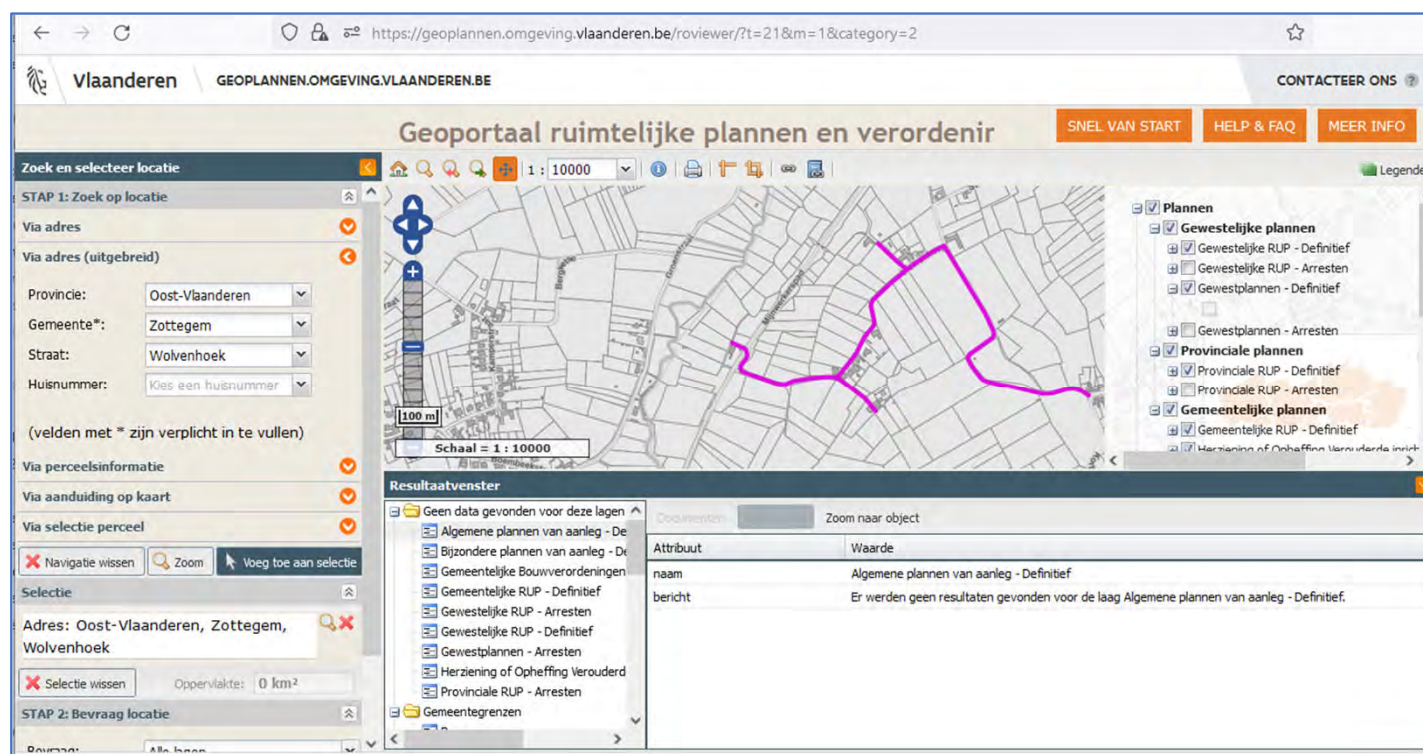
Informatiebronnen: Gewestplannen

The screenshot shows the Geopunt website interface. The main map displays a topographic map of a region in Flanders, with several areas highlighted in red hatching, indicating mixed use. The map includes labels for 'Wolvenhoek, Zottegem', 'Boembekke', and 'Sint-Goriks-Oudern'. The interface features a search bar at the top left, a navigation menu at the top right, and a 'Lagen' (Layers) panel on the right side. The 'Lagen' panel includes a search bar, a '+ Lagen toevoegen' button, and a list of layers: 'Wolvenhoek, Zottegem' and 'Gewestplan'. A 'Verwijder meerdere lagen' button is also visible. The bottom of the map shows the Lambert 72 projection and a 500m scale bar.

Gemengd gebruik: Wettelijk statuut

Informatiebronnen: Andere officiële plannen zoals GRUP, RUP, ...

Geoportaal ruimtelijke plannen en verordening

https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=21&m=1&category=2

Vlaanderen GEOPLANNEN.OMGEVING.VLAANDEREN.BE

CONTACTEER ONS

SNEL VAN START HELP & FAQ MEER INFO

Zoek en selecteer locatie

STAP 1: Zoek op locatie

Via adres

Via adres (uitgebreid)

Provincie: Oost-Vlaanderen

Gemeente*: Zottegem

Straat: Wolvenhoek

Huisnummer: Kies een huisnummer

(velden met * zijn verplicht in te vullen)

Via perceelsinformatie

Via aanduiding op kaart

Via selectie perceel

Navigation wissen Zoom Voeg toe aan selectie

Selectie

Adres: Oost-Vlaanderen, Zottegem, Wolvenhoek

Selectie wissen Oppervlakte: 0 km²

STAP 2: Bevestig locatie

Resultaatvenster

Geen data gevonden voor deze lagen

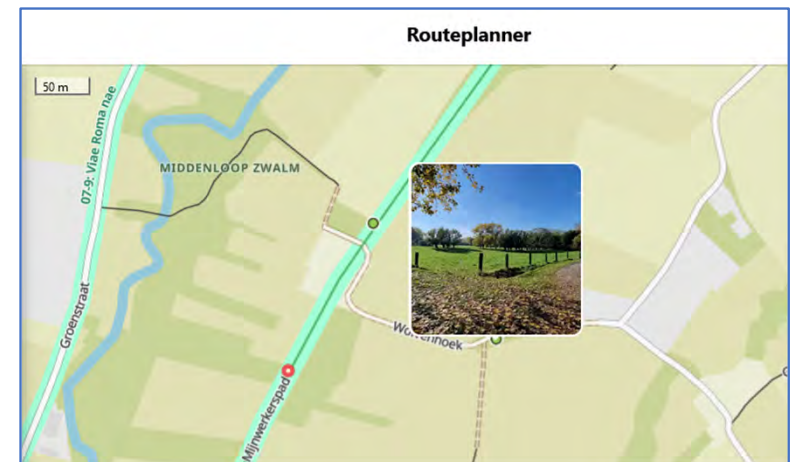
- Algemene plannen van aanleg - Definitief
- Bijzondere plannen van aanleg - Definitief
- Gemeentelijke Bouwverordeningen
- Gemeentelijke RUP - Definitief
- Gewestelijke RUP - Arresten
- Gewestelijke RUP - Definitief
- Gewestplannen - Arresten
- Herziening of Opheffing Verouderd
- Provinciale RUP - Arresten
- Provinciale plannen
- Gemeentegrenzen

Attribuut	Waarde
naam	Algemene plannen van aanleg - Definitief
bericht	Er werden geen resultaten gevonden voor de laag Algemene plannen van aanleg - Definitief.

Gemengd gebruik: Situatie ter plaatse

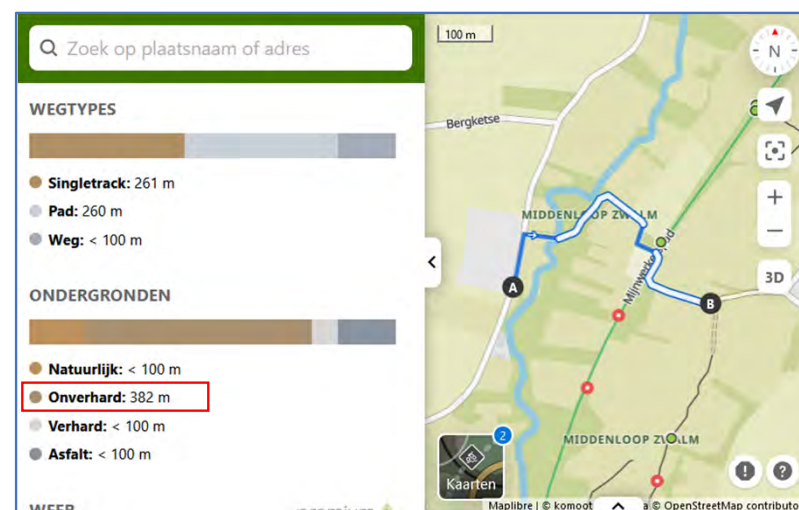
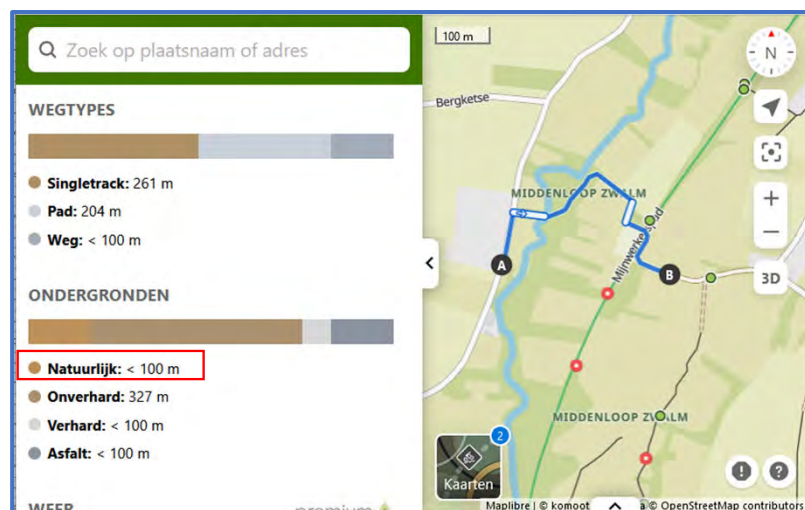
Informatiebronnen:

- Google maps & streetview
- Tragewegen-kaart
- Routeplanner Komoot.com

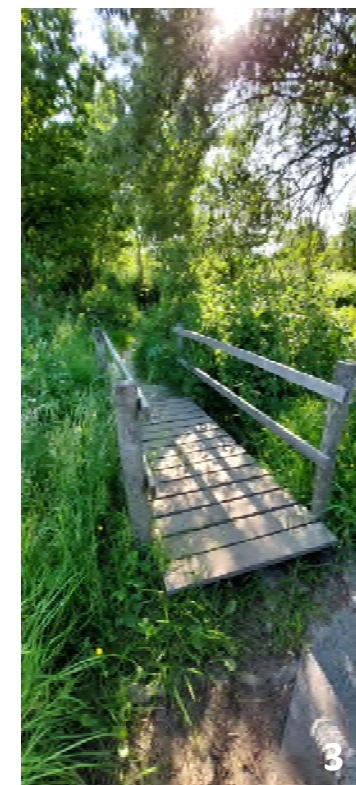
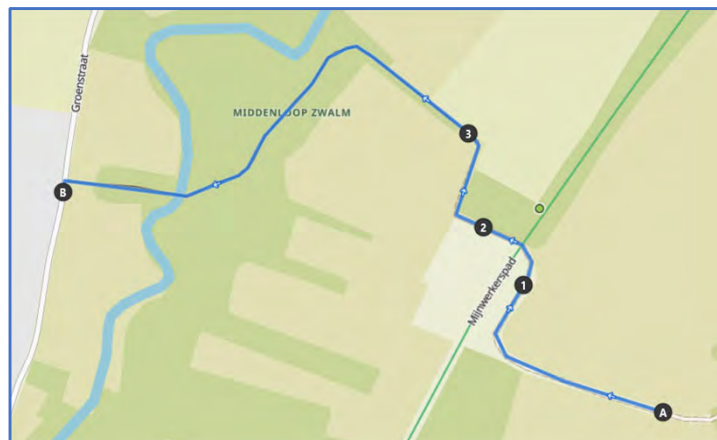
Gemengd gebruik: Situatie ter plaatse

- Routeplanner Komoot.com
- Check het wegtype door een route te tekenen en vervolgens de muis op de gewenste “ONDERGRONDEN” te plaatsen

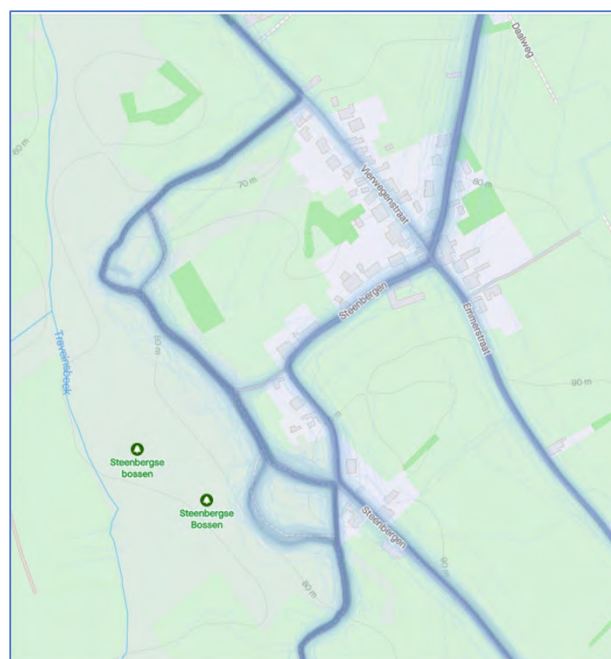
Gemengd gebruik: En werkt deze methode?

- Controle ter plaatse:

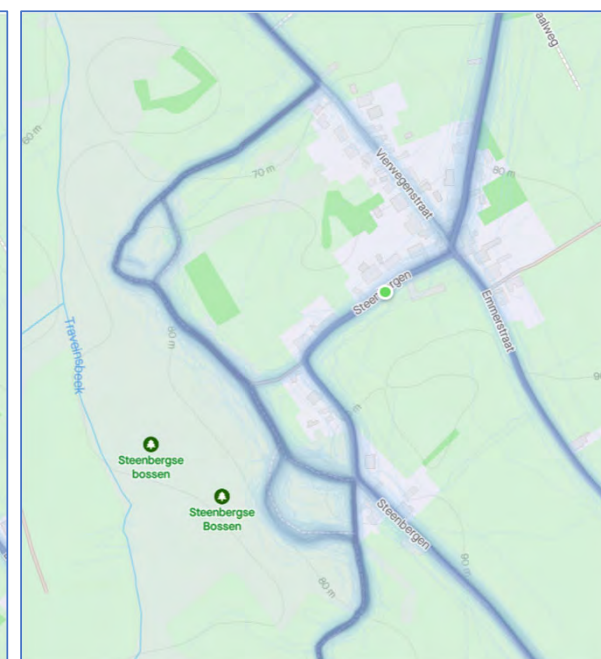
Gemengd gebruik: Gebruikersintensiteit

Strava-heatmaps is de informatiebron voor wandelen & fietsen

Steenbergse Bossen (Zottegem)

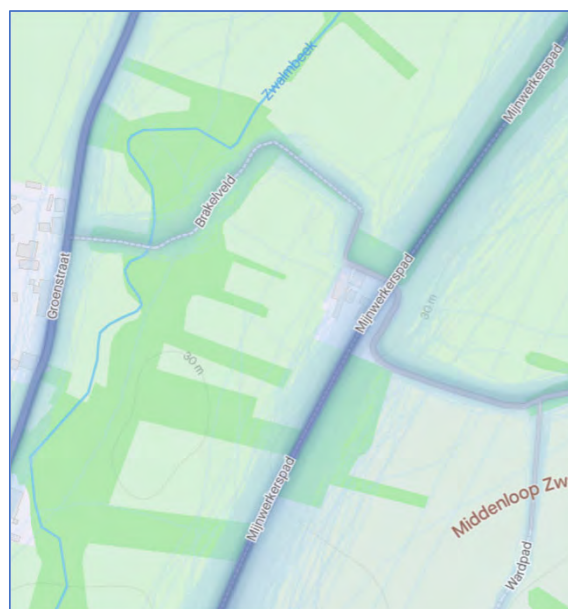
L: fietsintensiteit hoog

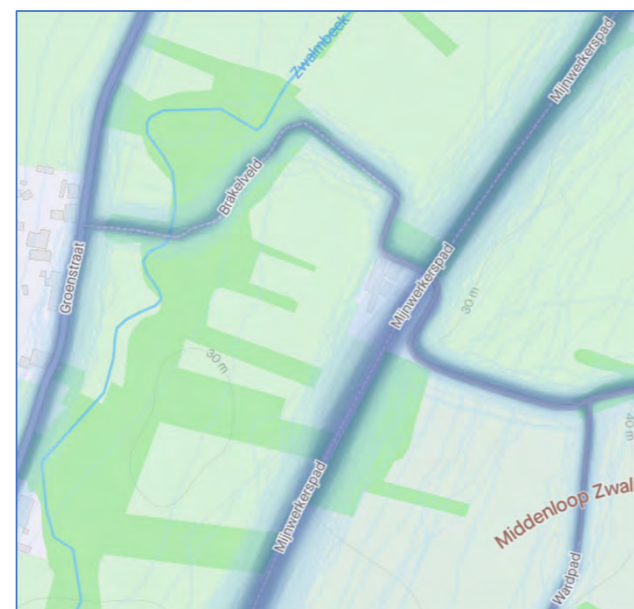
R: wandelintensiteit hoog

Gemengd gebruik: Gebruikersintensiteit

Strava-heatmaps is de informatiebron voor wandelen & fietsen

Wolvenhoek (Zottegem)
L: fietsintensiteit laag

R: wandelintensiteit hoog

Gemengd gebruik: Groepsgrootte & ruimtebeslag

De groepsgrootte is belangrijk, maar is afhankelijk van de situatie

Gemengd gebruik: Invloed op bodem & omgeving

- Alle gebruikers veroorzaken bodemerosie bij intensief gebruik
=> ondergrond moet geschikt zijn
- Zand:
  - enkel gebruik in natte periodes, anders stuifzand
  - Geschikt voor intensief gebruik
- Leem:
  - Bruikbaar bij eerder droog weer, verstoffing als te droog
  - Niet erg geschikt voor intensief gebruik
- Klei:
  - Enkel bruikbaar in droog seizoen, anders plakmodder
  - Geschikt voor intensief gebruik
- Steen, rotsen & wortelpaden: weinig beperkingen, wel glad bij nat weer

Gemengd gebruik: Invloed op bodem & omgeving

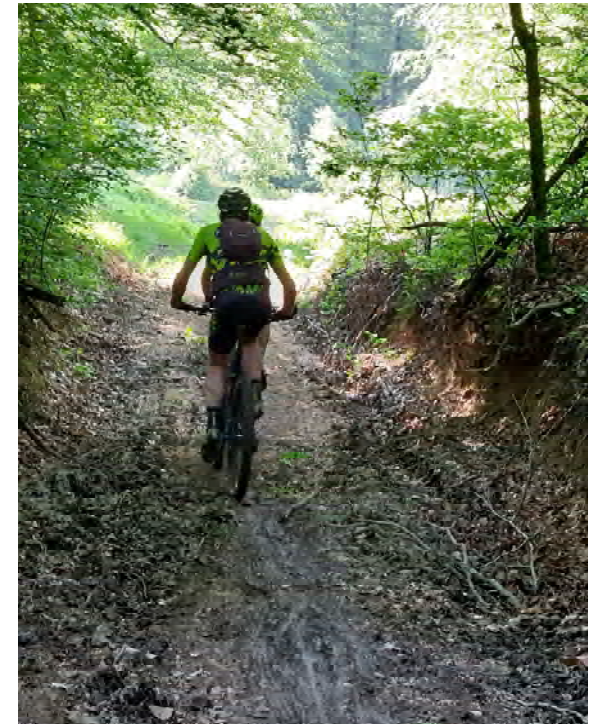
Grote gebruiksintensiteit => bodemverstoring

Wandelaars

Paarden / gespannen

MTB-ers

Gemengd gebruik: Zijeffecten

Allerhande zaken die extra risico's voor anderen inhouden:

- Loslopende honden
- Honden aan de leiband aan de overkant van het pad
- Mensen / lopers met hoofdtelefoons
- Paardedrollen
- Verkeerd geplaatste toegangsstructuren
- ... vul zelf verder aan

Gemengd gebruik: Toegangsstructuren

Soms kunnen technische maatregelen regulerend werken

- Valkuil: onzorgvuldige uitvoering (te smal, te kort, te zwaar, ...)

Foto: NP Abeekvalei Ellikom

Foto: Gentbrugse Meersen

Gemengd gebruik: Toegangsstructuren

Soms kunnen technische maatregelen regulerend werken

- Valkuil: onzorgvuldige uitvoering (te smal, te kort, te zwaar, ...)

Foto's: provinciedomeinen Heuvelland

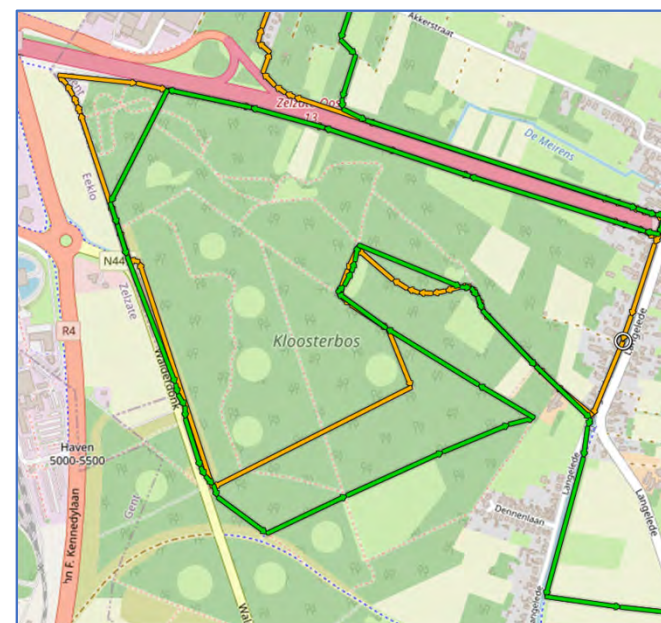
Gebruikers mixen: zaken om op te letten

Bodemgesteldheid

- Paarden zijn moeilijk te combineren met wandelen & MTB wegens veel putten
- Paarden combineren met wandelen & MTB
  - Kan in zanderige omgeving,
  - is moeilijk in leem
  - is onmogelijk in klei

Schrikeffecten => gebruikersrichting tegen elkaar in indien mogelijk

- Vooral belangrijk bij paarden

bruin: paardenroute   groen: MTB-route
Kloosterbos Wachtebeke (Sport Vlaanderen)

Gebruikers mixen bij laag & frequent gebruik

Snelheidsverschillen (sporadisch gebruik) => hoffelijkheidsregels

- Wandelaars ↔ fietsers:
  - op alle paden
  - Stapvoets passeren
  - voorrang voor wandelaar (tenzij MTB-pad)

Snelheidsverschillen (frequent gebruik) => voldoende breedte nodig

- Wandelaars ↔ fietsers: pad min 3m
- Wandelaars & fietsers ↔ paarden: pad min 4m

Gebruikers mixen bij intensief gebruik

Meestal enkel nodig in toeristische plaatsen & rond steden

1. Gescheiden paden zijn wenselijk
=> ruimtebeslag aanzienlijk
2. Weinig ruimte in Vlaanderen, dus moeilijk
3. Corridor-vorming
4. Verstoring van fauna door passage
5. Uitwijkgedrag bij plassen en putten

Goed voorbeeld: MTB marathonroute van de kust

Vb van uitwijkgedrag van MTB-ers
op gedeelde paden met paarden

Hoffelijkheid

In alle gevallen begrip nodig tussen de verschillende gebruikers

Hoe zit het in Wallonië?

Tot nu geldt in Wallonië de voor interpretatie vatbare 1 meter-regel

Chemin: > 1m breed

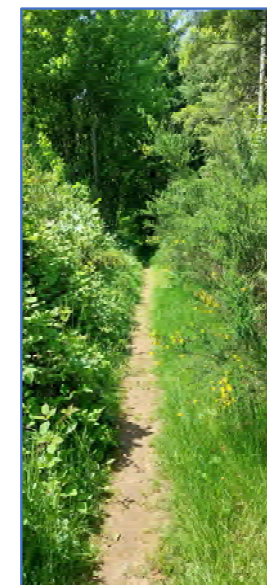
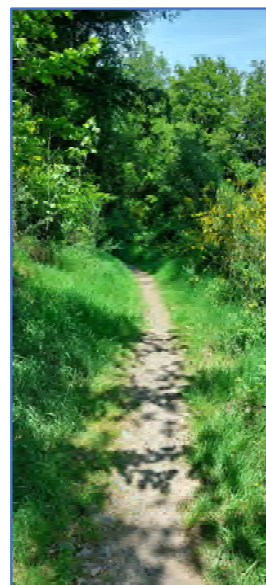
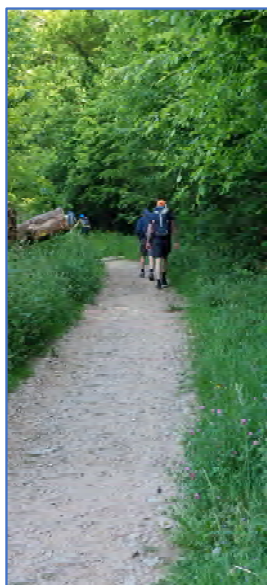
=> fietsers toegelaten

twijfelgeval

=> veel discussiegevallen

Sentier : < 1m breed

=> fietsers niet toegelaten

Hoe zit het in Walonië?

Les Assises de la Forêt

- 63 organisatie met DNF, minister en MBF Belgium (Waalse vleugel)
- 71 voorstellen voor de “Stratégie Forestière Wallonne”
- Geen voorstellen rond gebruikers te paard.
- Punt 10: *“Garantir la priorité des piétons par rapport aux VTT électriques ou sportifs sur les sentiers étroits ou difficiles exceptés sur les circuits spécifiquement dédiés.”*

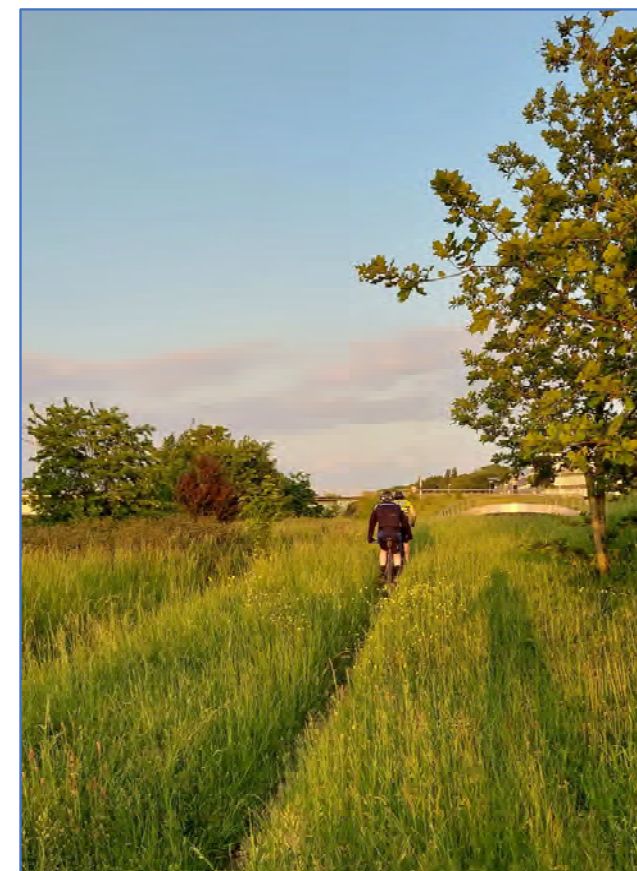
In deze resolutie werd vastgelegd dat mountainbiken ook op smalle en moeilijke paden is toegelaten mits voorrang voor voetgangers.

Vorrang voor mountainbikers geldt wel op paadjes die voor mtb bewegwijzerd zijn.

Meer weten? <https://tellier.wallonie.be/files/Documents/Lay%20BROCH%20r%c3%a9solutions%20v2.pdf>

Wat doen MTB-ers voor Trage Wegen?

Partners bij het behoud en
het terug openmaken van trage wegen

Interesse in MBF Vlaanderen vzw?

www.mbfvlaanderen.be
info@mbfvlaanderen.be

Lid worden?
Scan de qr-code

#toekomstvanmtb

Om af te sluiten

